

Колкото да удовлетвори едно бащино любопитство, Христофоръ Петковъ съобщилъ на калоферския професоръ, че този дългъ той изпълнявалъ въ Одеса и въ Знаменка, а сега е дошелъ въ България да „продължи своята дѣятелность.“

— Най-новото учение е комунизма — продължилъ нашия поетъ, и въ него е спасението на човѣчеството.

Станало излишно да разправа за срѣщата си съ Садъкъ паша. Даскалъ Ботю го побило студенъ потъ. Синътъ му е „глътналъ вждицата“, отишелъ е по дяволитѣ —, значи, Тошковичъ билъ правъ. „Чешки да не бѣхъ го пратилъ въ Русия“ — измѣррялъ бащата, и думитѣ му заглѣхнали изъ сѣмейнитѣ „секрети“.

IV.

Въ Калоферъ прѣстоя Ботювъ цѣли 5—6 мѣсеца и това врѣме той самъ нарича най-свѣтли дни въ живота си.¹⁾ Тѣ неможѣха да бждатъ неблагоприятни дни за човѣкъ, като нашия поетъ.

Прѣдварително трѣбва да кажемъ, че благоразумниятъ баща все таилъ капка надежда да подвие врата на упрямия комунистъ. Дано, най-сетнѣ, се вчовѣчи! — Единственното поприще, на което можеше да се подвизава човѣкъ прѣзъ тъмното робство, бѣше училището. Цѣлата интелигенция, съ изключение чорбаджийскитѣ синове, които можели свободно да се изкачатъ по стълбитѣ къмъ голѣми държавни мѣснети, цѣлата интелигенция, казваме, която съ гладъ се добираше до сладкитѣ плодове на науката, се „посвѣтаваше въ служение народу“, сир. даскалуваше. Криволяво тука се печелеше хлѣба — най-важното за всѣки човѣкъ, безъ особни претенции и безъ никакви душевни потребности —, и второ — по една или друга причина, колкото и да е буенъ човѣкъ, малко по-малко,

¹⁾ Съчинения, стр. 164.